

Jaký je náš Zlínský kraj?

Nádherný, nezaměnitelný, plný přírodních krás, výjimečných měst a míst a také plný úžasných a pracovitých lidí se srdcem na dlani, kraj s bohatým kulturním dědictvím. Něco ale jeho krásu kazí.

Je to především pozvolné vylidňování vesnic a měst způsobené odchodem vzdělaných a schopných lidí do jiných regionů. Potenciál našeho kraje pro společenský, ekonomický a kulturní rozvoj kraje se tím rapidně zmenšuje.

Trápí nás také nízká míra investování, jsme dokonce kraj s druhým nejnižším objemem investic v ČR (hůře na tom je už jen Královéhradecký kraj). Nová pracovní místa proto téměř nevznikají a ekonomická situace občanů se nezlepšuje, ba spíše naopak.

A s nízkou měrou investic a stagnací kraje souvisí to, co má značný vliv na každodenní kvalitu našeho života, a to je náš výdělek. Náš kraj má totiž druhou nejnižší výši hrubé mzdy v republice.

Místní populace se navíc stává nejen díky demografickému vývoji, ale i díky odchodu mladých lidí do jiných regionů stále starší a starší, takže jsme v průměru druhým nejstarším krajem v Česku.

Navzdory vylidňování a stárnutí nemáme dostatek předškolních zařízení, což rodičům na mateřské komplikuje návrat do pracovního procesu a jejich seberealizaci. Umístění dětí ve věku 2–5 let do školek a dětských skupin přitom úzce souvisí s lepšími budoucími výsledky žáků. Snižuje se tím motivace potenciálních rodičů se zde usadit.

V rámci základního školství máme nejvyšší počet škol v rámci ČR, kde nenastupují začínající učitelé, proto nedokážeme zajistit budování a obnovu kvalitního pedagogického sboru. To dále přispívá k již dříve zmíněnému úbytku mladých lidí.

Náš kraj bohužel obsadil také páté nejhorší místo, co se týče průměru vysokoškolsky vzdělaných lidí. Tato situace je mimo jiné zapříčiněna tím, že neumíme motivovat naše studenty, aby se vraceli domů a zakládali zde firmy, případně pomáhali rozvoji firem stávajících. A bohužel to neumíme ani v případě studentů UTB, kteří sem dojíždějí, neboť drtivá většina jich zde po ukončení studií nezůstává.

V sociální oblasti a oblasti bydlení, není na tom, z mnoha důvodů včetně historických, dobře celá Česká republika, ale náš kraj i v této oblasti za ostatními výrazně zaostává. Například v oblasti neuspokojených žadatelů v domovech pro seniory jsme na třetím místě od konce a v oblasti bydlení náš počet dokončených bytů na tisíc obyvatel zaujímá čtvrté místo od konce pomyslné výsledkové listiny krajů.

Obecně lze říci, že menší množství lidí v kraji zároveň přináší nižší výběr daní pro kraj. A tím se snižují příjmy krajského rozpočtu, což pocítujeme my všichni.

A To Nechceme.

Co má být Zlínský kraj?

Prostor, kde chce žít každý.

Zkrátka kraj pro všechny generace díky jeho bezpečnosti, díky službám pro občany, díky sociálním službám, vlastně díky všemu, co je pro život a budoucnost potřebné. Kraj, který má nejen dostatek pracovních míst pro absolventy škol, dostatek příležitostí pro rozvoj vlastních projektů, potřebnou kapacitu předškolních zařízení a kvalitní základní, střední a vysoké školství, ale také přístup k solidnímu bydlení pro mladé lidi a dostatečnou kapacitu v domovech pro seniory.

Kraj, kde budou tuzemské a zahraniční investice součástí každodenního života, kde bude dostatek kvalitních pracovních míst pro všechny úrovně vzdělání. Místo, které bude v celé ČR synonymem prosperity a spolupráce sektoru soukromého se sektorem veřejným. Místo, kde budou výdělky nad průměrem ČR.

Kraj, kde budou chtít studovat nejen všechny naše děti. Kraj, kde je zajištěno propojení studia na všech stupních a kde školy spolupracují s investory, firmami a podniky, které se chtějí podílet na celospolečenském rozvoji. Nejen jako sponzoři, ale i jako budoucí zaměstnavatelé.

Kraj, kde kultura a zábava kvete v každém městě či obci.

A To Chceme.

Kudy tam vede cesta?

Přes komunální spolupráci

Kraj pomůže obcím se sdružovat do uskupení, jejichž smyslem a účelem bude v první řadě realizace společných projektů, jako jsou místní komunikace, kanalizace, čističky odpadních vod, moderní třídící a recyklační zařízení a obnovitelné energetické zdroje, v řadě druhé pak kulturní a sportovní areály, přírodní biotopy, muzea či relaxační a jiné zóny. Pomocí těchto programů lze budovat také společné průmyslové zóny mezi obcemi. Samotná obec často na financování těchto projektů nedosáhne, ale sdružení obcí ve spolupráci s krajem má podmínky naprosto odlišné.

Kraj bude plně nápomocen při zakládání jednotlivých sdružení obcí, včetně vyřízení existujících dotací, a další finanční podpory z krajského financování. To vše za podmínky finanční spoluúčasti zúčastněných obcí. Peníze, které by jinak nečinně ležely na účtech obecních rozpočtů, se tak promění v investice, které znamenají pro rozvoj. Každá část regionu musí být vnímána s ohledem na místní specifika, resp. s ohledem na specifické místní potřeby. Vždyť například Valašsko a Haná jsou diametrálně odlišné části kraje, se zcela odlišnými potřebami. Na to je potřeba velmi brát zřetel.

Přes investice

Pro získávání dalších financí je bezpodmínečně nutné vytvoření nástrojů dluhového spolufinancování strategických investic. Tomu zásadní měrou napomůže příprava municipálních dluhopisů a jejich nákup občany kraje nebo penzijními fondy.

Velmi důležitým se dále jeví spoluúčast kraje na strategických projektech, zejm. na strategických liniových stavbách v dopravě, a to především formou spolufinancování společně se státem, neboť i dálnice je nutno někde napojit, aby sloužily svému účelu. Je naprosto obvyklé, že jsou napojeny jen na stávající síť silnic druhé třídy, kterou má plně na starosti kraj.

Další nutností pro zvýšení úrovně krajských investic je podpora společných projektů veřejného a soukromého sektoru na úrovni kraje, a to jak v dopravních stavbách, tak v dalších oborech, jako jsou vzdělávání, zdravotnictví, či sociální služby.

Kraj připraví strategii pokrytí celého regionu velmi rychlým internetovým připojením a zahájí spolupráci se soukromými partnery na realizaci tohoto projektu. Rychlá konektivita je dnes tou nejdůležitější strategickou infrastrukturou, a to jak pro firmy a podnikatele, tak pro občany.

Je nutné vytvořit a udávat trend rozvoje stávajících a nových investic a připravit pro ně vhodné podmínky. K tomu mimo jiné poslouží strategická průmyslová zóna Holešov, díky níž a dalším podobným zónám lze přilákat další investory do regionu. Průmyslová zóna v Holešově je totiž v ČR naprosto jedinečná, co se týče připravenosti k výstavbě. Zde je na místě podpořit zájem o realizaci výstavby nových výrobních prostor pro průmyslová odvětví s vysokou přidanou hodnotou, o které mají zájem investoři ze zahraničí, zejména z Taiwanu. Jedná se o zcela nové revoluční technologie (výroba mikročipů a subdodávky pro tuto výrobu), které přilákají další investory z celého světa.

Přes vzdělávání

Předškolní

Kraj musí finančně podpořit vlnu jednorázových investic do předškolních zařízení v místech s nedostatečnou kapacitou. Výsledkem bude vyšší zaměstnanost rodičů a současně s tím vyšší výnos z přímých daní.

Modernizace finanční podpory studentů středních a vysokých škol

Je nutná těsná spolupráce s Univerzitou Tomáše Bati. Kraj může napomoci místní univerzitě s rozčleněním na část výzkumnou a na část profesně orientovanou na výuku. To lze udělat propojením podnikatelů a konkrétních velkých průmyslových podniků s univerzitou. Studenti se poté mohou v rámci svého studia zabývat konkrétními výzkumnými úkoly z praxe nebo přímo prakticky studovat výrobní a další procesy již známé. Kraj má navíc ještě jedno eso v rukávu, a to jsou pozemky v Malenovicích. Zde by mohl být vybudován studentský kampus, který by vytvořil prostor pro studium, sportování, bydlení a zábavu studentů. Tím by se vytvořily další prostory pro praktickou výuku, pro další pokračování práce po studiu na vlastních projektech a uvolnily by se byty ve Zlíně a okolí, kde bydlí studenti.

Dalším důležitým směrem rozvoje vysokoškolského vzdělávání je zavedení grantů pro studenty, kteří se zavážou po skončení studia k zaměstnaneckému poměru a trvalému bydlišti ve Zlínském kraji po dobu alespoň 5 let. Výše grantu bude záviset na úrovni dosaženého vzdělání a oboru činnosti. Měla by být ale dostatečně motivující, tedy ve výši alespoň několika procent budoucí hrubé mzdy. Toto opatření může být stěžejním nástrojem k zastavení odchodu mladých lidí z kraje.

Zavedení krajských sektorových rad

Sektorové rady jsou nástrojem, kterým je možné ovlivňovat oblast profesní přípravy a rozvoje lidských zdrojů ve Zlínském kraji na základě vývoje potřeb na trhu práce. Pro vytvoření je nutno převzít a upravit pro potřeby kraje již existující partnerský model mezi zaměstnavateli, odbory a státem. Právě tyto rady by měly podporovat tzv. duální školství neboli úzkou spolupráci firem a středních škol za účelem vykonávání praxe. Zároveň je nutno podporovat i vzdělávání dospělých, které je schopno reagovat na změny trhu práce mnohem flexibilněji. Firmám ve Zlínském kraji to usnadní přístup ke kvalifikovaným pracovníkům a stanou se konkurenceschopnějšími na globálních trzích.

Přes lepší správu kraje

Zefektivnění činnosti kraje a jeho institucí

Základem jsou detailní procesní audity, které zmapují administrativní procesy a agendy krajského úřadu. Cílem je identifikace vhodných opatření, která povedou k úsporám v rozpočtu kraje, k lepšímu rozhodování o vynakládání krajských peněz a k zefektivnění nákladů na provoz krajské správy.

Zavedení monitoringu a vyhodnocení krajských dotací.

Výsledkem tohoto procesu bude odstranění zbytečných dotačních titulů, jejich zefektivnění, zpřesnění jejich zadávacích podmínek a lepší cílení finančních prostředků především na smysluplné projekty.

Přes přípravu kraje na energetickou proměnu

Kraj zajistí funkčnost koordinačního centra, které zabezpečí spolupráci se společenstvími obcí na infrastrukturních přípravách a převezme roli koordinátora přípravy akceleračních zón na území kraje. Na úrovni státu je tímto koordinátorem Ministerstvo Životního prostředí. Cílem je, aby v akceleračních zónách trvala přípravná fáze pro výstavbu nových energetických zdrojů nejvíce 1 rok. Kraj bude usilovat o maximální doplňování zdrojů (fotovoltaické, větrné elektrárny, biomasa, vodík). Základním partnerem přitom mají být společenství obcí.

Přes celkově lepší život

Je nutné třeba udržovat a posilovat dopravní spojení mezi jednotlivými obcemi a jejich nejbližšími městy. Je třeba rozšířit i spojení mezi městy samotnými, okresní města musí být veřejnou dopravou vzájemně propojena. Na vše bude také navazovat pravidelné spojení mezi našimi městy a krajskými městy jako jsou Brno, Olomouc či Ostrava. Jen tak může být lépe přístupná práce kdekoliv, jen tak bude lépe fungovat trh práce. Jednodušší bude i cestování za kulturou či sportem. A lidé se nebudou stěhovat jinam.

Stejně potřebné je umožnit vzdělávání a orientaci v novém světě všem věkovým kategoriím našich spoluobčanů, a to nejlépe v místě jejich bydliště. Každý, kdo se chce seznámit s novými technologiemi, je bude mít k dispozici v místních knihovnách či na obecních úřadech. Zde se budou moci místní občané seznámit například s úpravou fotografií, natáčením videí a podcastů, s tvorbou designu nebo s umělou inteligencí, které budou doprovázené i odbornými semináři. Knihovny mohou být opět nositeli pokroku. Vždyť právě ony byly v minulých desetiletích i v těch nejmenších obcích často jediným spojením domácností se světem tehdejšího internetu.